

הפרוטוקולים של ז'נבה

המתפלגה

פרוטוקולים שי זקני המימסד. הכר
הסתדר באופן אוטומטי.

במצב האומלל ביותר היתה גולדה מאיר.
האשה שהיתה עד אתמול מוקפת עדה
של הנפנים ומלחכי-פינקה מכל הסוגים,
היתה גלמודה ועזובה. באותה מהירות שבה
עלתה לגדולה, היא ירדה ממנה. אילו היתה
בעלת נטייה פילוסופית, יכלה להרהר ל-
עצמה עד כמה צדקו הקדמונים, כאשר
אמרו: Gloria Mundi — כל חולפת תהילת העולם.

אבל לגולדה לא היה שום חשק לרדת
מן הבמה. אמנם ידעה שאין לה שמץ
של סיכוי להרכיב מחדש ממשלה. כל
ראשי המדינה הבינו שהיא אבודה, ושאינ
טעם להתקשר עימה.

אבל גולדה קיוותה שתוכנן למו
נוע את הקמתה של ממשלה חדשה
שה — וזהו שאר בינתוים בשולי
טון. מכיוון שלפי החוק הישראלי
אין שום הנבלה למשך כהונתה
של ממשלת-מעבר, "בינתוים" יכונ
להיות שבועות, חודשים ואף שנה
שנתיים.

זאת היתה האיטרטאגיה של גולדה:
לא לעשות דבר למען בחירת יורש, לסכל
עד כמה שאפשר את הרכבתה של ממשלה
חדשה, ולהישאר בשלטון.

בסתור יזכה קיוותה גולדה שאם
תישאר בשלטון עוד כמה חוד
דשים, היא תוכל לבצע איזה דבר
מוט מדיני — הסכם עם פוריה,
ואף יותר מזה — כדי לפייס את
כהונתה בהישג כלשהו, שיאפיין
עד מפתחה ההיסטורית כיום-הבני
פורים.

הירבקותה של האשה הקשישה לכסאה,
אחרי כל אשר התרחש, לא היתה מחוזה
מלבב. אך לפחות נמנעה גולדה מכל מע
שה מביש גלוי. היא הסתגרה בביתה, הסי
תכלה בטלוויזיה וקיבלה פרחים מאסא קר-
מוני.

דין: חוקש במגידה

דין היה במצב עגום עוד יותר מ-
גולדה.

האליל-מאתמול, שעדה גדולה של עכו"ם
היו מוכנים לנשק את האדמה שהוא דרך
עליה, האיש שעמד מעל לכל חוק, עמד
עתה מול האפס.

תחילה, אחרי שנכתפה התפטרותו מתפ-
קיד הביטחון, יכול היה להשיג בנקל תפי-
קיד בכיר אחר — שרי-אוצר, שרי-חוז או
שר לענייני הסדרה-שלום. אולם הוא החמיץ
את הזדמנות. הגיע הרגע שבו עצם נוכחו-
תו בממשלה הפכה בלתי-אפשרית. תוך
כדי כך גרר עימו לתהום גם את גולדה.

שקיעתו של דיון הגיעה אל תחתית הי-
תהום כאשר הופיע בישיבת רפ"י, נאם
והסתלק. התנהגותו עוררה את זעם הנוכר-
חים, שהיו עד אתמול מתייחסים אליו כאל
אלוהות. שברתה אלמונית מחתה בקול רם —
ונדמה שבאותו רגע נשבר צבאו הפרטי
של דיון. חטיבת רפ"י חדלה להיות עתה
המאמינים של דיון, כשם שחדלה לפני כן
להיות עתה-המאמינים של דוד בן-גוריון.
אבל גם דיון לא רצה להסתלק.
הוא רצה להמשיך בתפקידו ככל
האפשר. לכן, כמו גולדה, קיווה
שהיה תהיה אפשרות להקים ממשלה

התחילה עד אשר נתברר, לפתע, שיש
מועמד סביר לרשת את גולדה.

רבין: האיש מהמידבר

עד אותו רגע האמינו ראשי המימסד
שהכל יחלוף, איכשהו, מבלי לפגוע
בהם. אמנם, גולדה נאלצה להתפטר, ועל
דין נכפתה ההסתלקות מתיק הביטחון.
אבל הנסיכים המזדקנים היו כלי-כך שקור
עים במריבותיהם ההרדיות הישנות, עד
שלא יכלו אלא להרהר: "איך זה ישפיע
לטובתי?"

הסידו ספיר ביקשו להיבנות מפילת
גולדה. אלון היה בטוח שעם נפילת דיון
הגיעה שעתו. אבן, שנודף על-ידי גולדה
ודיון, חלם על ראשות-הממשלה.
ואו, לפתע, נתברר שזהו עולם של
אשליות.

בתהליך של אלימינציה (העולם הזה
1911) הלך והצטמצם מעגל המועמדים ל-
ראשות-הממשלה. המועמדות של אלמוגי,
שהומצאה על-ידי סוכני-פירסומת וכתה
בתמיכת הארץ, נעלמה ונשכחה. פינחס
ספיר היסס, הכחיש, היסס וסירב סופית.
חיים צדוק נסוג כאשר נוכח לדעת שלא
יהיה מועמד מוסכם יחידי — תפקיד שי
למענו הוא שומר על עצמו זה מכבר. שמי
עון פרס הציג את מועמדותו, אך נראה
תחילה כחסר סיכוי ממש.

וכך נותר איש אחד: יצחק רבין.
ראשי המימסד התייחסו לעניין תחילה
בוילול, בחיוך סלחני. עוד לפני כמה חוד-
שים רבין רבין במידבר, במצב של גסיסה
פוליטית. הוא היה צריך להתחנן כדי ל-
היכלל בכלל ברשימת המערך לכנסת. בי-
מקום ה-20 — אחרי אהרון ילין (13),
משה ברעם (14) וישראל קרגמן (15). רבים
פיקפקו אם ייכלל בממשלתה של גולדה,
אחרי שזו הפרה במשך שנים את הבטחתה
למנותו לשר.

ביאסן מיסחורי עלה רבין לפתע למועמד
מס' 1 בין המועמדים — ולמעשה למועמד
הסביר היחידי.

רק אז החלו זקני המימסד לחשוב מה
פירושה של ירושה זו — והתחלחלו.
במשדה של רבין פירושה, אוי
טוממית, סידוקם הסופי של גולי
דה מאיר, משה דיון וישראל גלי
לי. מצבו של אבן, שזנא ותקן שר
רבין, יהיה בה בלתי-אפשרי. פיני
חס ספיר יכונ היה להסתדר עם
רבין — אך ברור היה שיהיה זה
סידור זמני, וכי כל המנגנון העצום
שספיר בנה לעצמו במשך דורי
שלם יתפרק ויתפור.

עם עליית רבין, הצבר בן ה-52, נסתם
הגולל הפוליטי על דור בני ה-60 וה-70.
זוהי התחלה של תקופה חדשה, שבה אין
עוד ערך לחשבונות הישנים. ליתסיס הי-
הרדיים הישנים. למערכת ההשפעות הי-
ישנות.

גולדה: רק להישאר!

מזד סכנה זו קמה, ללא צורך בהידבר
רות, הברית הבלתי-קדושה.
לא היה צורך בכנס השאי של
ראשי-המימסד היררכיים, לתיכנון
האיטרטאגיה לבדימת רבין. אין

גיבוי או סנין באג: ספיר ורבין

נפוליון, כאשר נשבו ברחבי אירופה רור
חות השינוי וההתחדשות, נולדה, הברית
הקדושה. היתה זאת קואליציה של מלכי
המדינות היריבות, ששאנו איש את רעהו,
אך שהבינו כי רק בפעולה משותפת יוכלו
למנוע את המהפכה.

בהנהגת השר האוסטרי, הנסיך מטרניך,
נוצר עולם בו פרחו המישטרות החשאיות.
בתי-הכלא ודיכוי כל מגמה חדשה. הצאר
הרוסי, שהיה קנאי דתי קיצוני, שיתף פעור
לה עם הקיסר האוסטרי הצניני. המלך הי-
פרוסי הכושל מצא שפה משותפת עם המלך
הצרפתי הכושל. כולם יחד התחלחלו ל-
מראה האידיאליסטים הצעירים, שביקשו
להשליט באירופה עולם חדש של חרות
מדינית וקידמה חברתית.

מה שקרה השבוע בישראל, נראה כי
פארודיה על תקופה זו.

בן-לידה קמה ברית כותיקודי
שה. שני השונאים-בנפש, משה
דיון ויגאל אדון, נמצאו במחנה
אחד. אבא אבן ועזר וייצמן, הי
בזים איש דרעהו מעומק הנשמה,
שיתפו פעולה באופן אוטומטי.
גולדה מאיר, מזכת הניצנים, ופיני
חס ספיר, מלך היונים, היו כאח
ואחות.

הסוחרים הממולחים של המפד"ל שילבו
ידיים עם אנשי המנגנון של הליברלים הי-
עצמאיים, כדי לחוש לעזרת זקני המערך.
אפילו אסא קדמוני מיהר אל גולדה
מאיר, כדי להביא לה זרי-פרחים, ופינחס
ספיר הצליח לנצל למטרותיו כמה מפגיוני-
המחאה, שנשא שלטים נגדו.

כאשר מישטר שוקע אחרי דור,
זהו תמיד מוחזה מרתק, שבו מושי
תלבים העצוב עם המגוחך, הי
טראגי עם הפאתטי. כך היה גם
השבוע.
הבהלה האמיתית של הזקנים לא

מ עולם לא נתגלו ראשי המימסד
הזקן של ישראל במלוא קלונם וכיעור
רם, כמו השבוע.

ספינתם נטרפה בים. אחרי הנחשול הי-
כביר של יום-הכיפורים באו גלי המחאה,
והיכו על הדפנות הרקובים. ספינת-השרי-
טים המפוארת, על קברניטיה וחובליה הי-
מפורסמים, נתגלתה כקליפה שבירה.

לראשי המימסד — אליליו ומנהיגיו, "ה-
אנשים החזקים" שלו ואשפי הפירסומת
העצמית — זהו סוף הדרך. אבל הם לא
רצו להשלים עם הגזירה. הם נאחזו בקורות
צפות ובגבעולייקש, בכל הבא ליד.
הם היו מוכנים למכור את נפ-
שם כדי להירכק בשילטון לעוד
חודשיים-שלושה. שום אמצעי לא
היה שפל מדי, שום פווה לא היתה
מגוחכת מדי.

כל אחד מהם ניסה להיחלץ מגורלו בצור-
רה משלו. ואף אחד מהם לא מצא בשעה
זו קורטוב של גדולה נפשית, שמץ של
כבוד עצמי.
זה לא עורר רק שאטי-נפש, אלא
גם רחמים.

הברית הבלתי-קדושה

בתמוטטות הפוליטית נשכחו השינוי
אות, שהאפילו על דור שלם של מאב-
קים פוליטיים. אויבים מושבעים עשו יד
אחת, אנשים שאינם מדברים זה עם זה
שיתפו פעולה. מול פני הסכנה המשותפת,
התקבצו ביחד כל הנסיכים המזדקנים של
המישטר השוקע.

המטרה היתה אחת: למנוע את
עלייתם של כוחות חדשים, לעצור
איכשהו את השינוי הבלתי-ימנע,
ולא רק לכמה ימים או שבועות.
בלאשית המאה הקודמת, אחרי נפילת